

Gerb. Svečiai, sodininkų bendrijų Pirmininkai.

Kauno susivienijimo "Sodai" sodininkų bendrijų pirmininkų konferencija, vykusį 2013-05-25 d., priėmė nutarimą kreiptis į Seimo Aplinkos komitetą, Aplinkos ir Žemės Ūkio ministrus su prašymu sudaryti tarpžinybinę darbo grupę sodininkų bendrijų valstybinės tolesnio vystymo strategijos suformavimui ir kitų klausimų aptarimui.

Seimo Aplinkos komiteto ir Aplinkos ministro bendru sutarimu, Aplinkos ministras Valentinas Mazuronis 2013-06-20 savo įsakymu Nr. D1-453 sudarė "Tarpžinybinę darbo grupę sodininkų bendrijoms aktualiems klausimams išnagrinėti ir spręsti".

Darbo grupė baigė savo darbą lapkričio 22 d. pasirašydama eilę paruoštų dokumentų. Visų dokumentų elektroninės kopijos susipažinimui jums buvo nusiųstos.

Darbo grupės teigiami rezultatai.

1. Po svarstymų nebereikia įrodinėti, kad mūsų keliamos sodininkų bendrijų planų registravimo ir jų nekoregavimo, pradėjus ydingą kadastrinių matavimų procesą, nesilaikant žemėtvarkos plano duomenų, pasekmės yra tokios sunkios, kad nei viena institucija nesugeba pateikti priimtino sprendimo varianto, kaip spręsti šių planų atstatymo klausimą.
2. Išvadose, atsižvelgta į praeitos mūsų konferencijos siūlymą ir pasiūlyta Vyriausybei įpareigoti savivaldybes realiai pradėti bent dalinį bendrijų vidaus kelių perėmimo procesą. Aplinkos ir Žemės Ūkio ministerijoms pasiūlyta paruošti vidaus kelių perdavimo savivaldybėms metodinius išaiškinimus.
3. Pateikta Sodininkų Bendrijų įstatymo pataisa, įteisinanti sodininkų bendrijas kaip sudedamąją gyvenamosios teritorijos dalį. Tai keičia iš esmės mūsų santykį su savivaldybėmis ir galimybę naudotis įvairiais finansavimo fondais.
4. Teikiamas Teritorijų Administravimo įstatymo pataisų projektas dėl sodininkų bendrijų teritorijų ribų žymėjimo kadastro žemėlapyje.
5. Pritarta mūsų reikalavimui į sklypelių registracijos pažymėjimus gražinti įrašą apie priklausymą konkrečiai bendrijai.
6. Teikiamas įsipareigojimas, kad kadastro nuostatų pakeitimo projekte bus gražinta teisė bendrijos atstovui dalyvauti kadastrinių matavimų procese kvietinio asmens statusu.

Svarbiausias akcentas išvadose - ***„Neapibrėžtas sodininkų bendrijų teisinis statusas, nėra nuoseklios mėgėjų sodų teritorijų vystymosi strategijos dėl šių teritorijų tolesnio vystymo ir aplinkos formavimo“***. Išvadose pirma kartą viešai konstatuota, kad iš 1800 valstybėje esančių sodininkų bendrijų net 423 bendrijų registracija nebegaliojanti Juridinių asmenų registre. Nekilnojamojo turto registre iš 6437 ha. bendro naudojimo žemės 99% naudojama be žemės nuomos sutarčių. T. y. tik 58,92 ha (iš kurių 50,94 ha sudaro Kauno

susivienijimui priklausančios bendrijos, Vilniaus susivienijimui – 5,60ha.) yra pilnai užbaigtas įteisinimas, bet paradoksas tame, kad net ir šių nuomojamų sklypų nėra užnešta kadastro žemėlapyje.

Neigiami rezultatai pateikti Kauno susivienijimo „Sodai“ pridedamosiose pastabose pasirašant darbo grupės išvadas.

1. Vienas iš pagrindinių mūsų prašymų suformuoti aiškia valstybės ilgalaikę sodininkų vystymo strategiją, kuria remiantis nesiblaškant galima būtų ruošti esmines įstatymų pataisas, išvadose pripažintas kaip persunkus šiai darbo grupei.

2. Esminis klausimas dėl sodininkų bendrijų žemėtvarkos planų registravimo ir aiškaus statuso pripažinimo ar koregavimo po ilgų svarstymų kaip „karšta bulvė“ permesta savivaldybėms.

3. Kauno susivienijimo „Sodai“ prašymas darbo grupėje svarstyti ir spręsti, dėl daugumos savivaldybių vietinių rinkliavų už komunalinių atliekų tvarkymą nuostatų prieštaravimo LR Vyriausio Administracinio teismo 2013-01-22 d. Nutarčiai ir dėl daugkartinio rinkliavos taikymo tam pačiam asmeniui be pasirinkimo galimybės mokėti pagal faktiškai suteiktos paslaugos dydį, liko po svarstymo be sprendimo.

4. Kauno susivienijimo „Sodai“ teiktas prašymas teritorijų planavimo įstatymo 34 straipsnio 2 p. 2 dalį papildyti nuostata, kad, dėl begalinių nesusipratimų, mėgėjų sodų teritorijų planavimo priežiūra būtų iš NŽT perduota Valstybinei Teritorijų Planavimo ir Statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos liko iš viso nenagrinėtas.

Mūsų konferencijos nutarime siūlau padėkoti Aplinkos ministerijai už atliktą darbą o Žemės Ūkio ministro paprašyti sudarius darbo grupę baigti spręsti mūsų klausimus kurie buvo neįveikiami Aplinkos ministerijai.

Susidariusi labai sudėtinga situacija, kai dėl neatsakingų valdininkų veiksmų iškraipant mūsų žemėtvarkos planus, bus akivaizdžiai paralyžuota vidaus kelių perdavimo proceso pradžia.

Paaikškėjo naujos problemos.

1. Sodininkų Bendrijų įstatymo 15str. 15 punkto suteikta išimtinė teisė bendrijai spręsti savo teritorijos planavimą ir tvarkymą, žemėtvarkininkų laikoma niekine remiantis poįstatyminių aktu Kadastro Nuostatais.

2. Šio įstatymo 2 str. 2 punkto likimas toks pat, kadangi žemėtvarkininkai sau suteikė teisę atliekant kadastrinius matavimus keisti ribas t.y. formuoti sklypus ne pagal patvirtintą bendrijos planą.

3. Keletas metų Seimo nario Roko Žilinsko važinėjimų po sodininkų bendrijas, aiškinantis daugybė raštų ir paklausimų rašinėjimas į ministerijas ir kitas instancijas rezultatas tik tas, kad tapo aiškus mastas teisinio nihilizmo ir įvairiausių pažeidimų žemėtvarkos sistemoje. Bandymai keisti situaciją vieno

Seimo nario jėgoms yra nepajudinama siena. Būtinios svarios partinės ar panašios jėgos.

Šiandien valstybėje sukurtas galingas turto ir žemėtvarkos valdymo ir apskaitos institucijų tinklas; Registrų centras su kadastro žemėlapiu, GIS – georeferencinė informacijos sistema, ŽPDRIS – žemės planavimo dokumentų registracijos informacinė sistema, TPDRIS – teritorijų planavimo dokumentų registracijos informacijos sistema, Valstybės Žemės fondas, begalė savivaldybių, miškų saugomų teritorijų, vandens telkinių ir kitokių registrų. ***Deja, šiandien mūsų bendrijų žemėtvarkos planai nei viename registre nėra registruoti.*** Ar galima šiuos planus vadinti dokumentais-vargu? Padorioje įstaigoje kiekvienas eilinis raštas yra registruojamas. Jei būtų laiko įdomu būtų padiskutuoti kaip visas šitas mechanizmas buvo sukurtas jūsų asmeniniais pinigėliais jums net nesusivokus. O dabar galima ***sistema nori valgyti***, tad gerbiamieji esate prievartaujami mokėti antrą kartą už keistai atliekamus kadastrinius matavimus. Vargu ar paskutinį.

Įdomumo dėlei, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į vieną smulkmeną. Sovietinėje sistemoje, iš kurios mes atėjome, buvo vienas Inventorizacijos ir registracijos biuras valstybėje, kuriame visi jūsų planai buvo registruojami už nepilnus 4 rublius. Apie panašias problemas net kalbų nebuvo.

Per pusmetį susivienijimas surinko duomenis iš 81 Kauno rajono sodininkų bendrijos. Jie turėtų sudominti savivaldybę. Neregistruotuose sodininkų taborų 1430 sklypuose nuolatinais gyvena 3552 piliečiai. Iš jų 1656 deklaravę gyvenamąją vietą. Augančių šiuose taboruose vaikų skaičius jau pasiekė 716. Apgailėtina, bet savivaldybė nesileidžia į kalbas dėl pagalbos prižiūrint vidaus kelius ne tik šiems gyventojams, bet ir verčia subsidijuoti bendrijas, užtikrinant pravažiavimą daugybei mūsų teritorijose gyvenančių nuolatinių senųjų gyventojų privačiose gyvenamosios paskirties valdose.

Visų čia suminėtų problemų šiandien aptarti plačiau tikrai nepavyks. Labai norėtusi išgirsti savivaldybės nuomonę, kad mes nepagristai stebimės atliekų tvarkymo numatomais pakeitimais, kaip mūsų bendrijų žemėtvarkos planų originalai bus surasti savivaldybių archyvuose ir suregistruoti savivaldybių registruose, kaip kiekvienos bendrijos perspektyvos viziją, kaip rašoma darbo grupės išvados, bus sukurta, kaip bandysim pradėti bendradarbiavimą dėl kelių tvarkymo?

Labai norėtusi išgirsti ministerijos nuostatas dėl mūsų žemėtvarkos planų likimo. Dėl tolesnio kadastrinių matavimų proceso prasmės ir vykdymo nesilaikant privatizavimo planų.

Svečiuose turim mūsų taip „nemėgstamus“ matininkų atstovus. Labai norėtusi išgirsti jų profesionalų nuomonę dėl žemėtvarkos planų tolesnio tvarkymo.

Kadangi pasirašytų ir ministro patvirtintų Tarpžinybinės darbo grupės išvadų teksto, kaip buvo žadėta, iki šiol negavome, konferencijos nutarimą ruošti, manome, buvo ne labai tikslinga.

Siūlau pavesti Kauno susivienijimo „Sodai“ valdybai, apibendrinus Darbo grupės išvadas ir šiandien svarstytais klausimais įrašytus pasisakymus, paruošti

konferencijos kreipimąsi į Seimo Aplinkos ir Kaimo Reikalų komitetus, Žemės Ūkio ir Aplinkos ministrus dėl galimybės toliau svarstant Tarpžinybinės darbo grupės teikiamas išvadas, papildomai atsižvelgti ir mūsų konferencijos pasiūlymus.

Kauno susivienijimo „Sodai“ valdybos vardu
Romualdas Šeštakauskas